II

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna)

ODLOČBE/SKLEPI

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 13. aprila 2007

o izvajanju programov nadzora za aviarno influenco pri perutnini in divjih pticah v državah članicah ter o spremembi Odločbe 2004/450/ES

(notificirano pod dokumentarno številko C(2007) 1554)

(2007/268/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Odločbe Sveta 90/424/EGS z dne 26. junija 1990 o odhodkih na področju veterine [1] ter zlasti četrtega pododstavka člena 24(2) in člena 10 Odločbe,

ob upoštevanju Direktive Sveta 2005/94/ES z dne 20. decembra 2005 o ukrepih Skupnosti za obvladovanje aviarne influence in razveljavitvi Direktive 92/40/EGS [2] ter zlasti člena 4(2) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Odločba 90/424/EGS z dne 26. junija 1990 o odhodkih na področju veterine določa postopke za dodelitev finančnega prispevka Skupnosti pri programih za izkoreninjenje, spremljanje in nadzor živalskih bolezni.

(2) Odločba 90/424/EGS, kakor je bila spremenjena z Odločbo 2006/53/ES [3], določa, da se finančna pomoč Skupnosti lahko dodeli državam članicam za ukrepe za izkoreninjenje sevov nizko patogene aviarne influence (LPAI), za katere je znano, da lahko mutirajo v visoko patogeno aviarno influenco (HPAI). Poleg tega člen 24(2) Odločbe 90/424/EGS določa, da morajo države članice vsako leto najpozneje do 30. aprila Komisiji predložiti letne ali večletne programe z začetkom v naslednjem letu, za katere želijo prejeti finančni prispevek Skupnosti.

(3) Direktiva Sveta 92/40/EGS z dne 19. maja 1992 o uvedbi ukrepov Skupnosti za nadzor aviarne influence [4] določa ukrepe nadzora Skupnosti, ki se izvajajo v primeru izbruha visoko patogene aviarne influence (HPAI) pri perutnini. Vendar ne določa niti nadzora nizko patogene aviarne influence (LPAI) podtipov H5 in H7 niti rednega spremljanja te bolezni pri perutnini in divjih pticah.

(4) Od leta 2002 države članice izvajajo obvezne raziskave glede aviarne influence pri domači perutnini in v ta namen Komisiji pošiljajo letne programe nadzora, kot določajo odločbe Komisije 2002/649/ES [5], 2004/111/ES [6], 2005/464/ES [7] in 2006/101/ES [8].

(5) Direktiva 2005/94/ES z dne 20. decembra 2005 o ukrepih Skupnosti za obvladovanje aviarne influence in razveljavitvi Direktive 92/40/EGS določa nekatere preventivne ukrepe v zvezi z nadzorom in zgodnjim odkrivanjem aviarne influence. Zadnji datum, do katerega morajo države članice prenesti navedeno direktivo, je 1. julij 2007, s tem datumom pa se Direktiva 92/40/EGS tudi razveljavi.

[1] UL L 224, 18.8.1990, str. 19. Odločba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Odločbo Sveta 2006/965/ES (UL L 397, 30.12.2006, str. 22).
[2] UL L 10, 14.1.2006, str. 16.
[3] UL L 29, 2.2.2006, str. 37.
[4] UL L 167, 22.6.1992, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/104/ES (UL L 363, 20.12.2006, str. 352).
[5] UL L 213, 9.8.2002, str. 38.
[6] UL L 32, 5.2.2004, str. 20. Odločba, kakor je bila spremenjena z Odločbo 2004/615/ES (UL L 278, 27.8.2004, str. 59).
[7] UL L 164, 24.6.2005, str. 52. Odločba, kakor je bila spremenjena z Odločbo 2005/726/ES (UL L 273, 19.10.2005, str. 21).
[8] UL L 46, 16.2.2006, str. 40.

(6) Ukrepi Skupnosti za obvladovanje aviarne influence iz Direktive 2005/94/ES zajemajo tudi obvladovanje izbruhov LPAI, ki jo povzroča aviarna influenca podtipov H5 in H7 pri perutnini. Za odkritje morebitnega kroženja navedenih virusov v jatah perutnine, morajo države članice izvajati obvezne programe nadzora. Namen navedenih ukrepov nadzora je preprečevanje širjenja LPAI podtipov H5 in H7, preden se razširita v populaciji domače perutnine, s čimer se prepreči tveganje mutacije v HPAI z možnimi hudimi posledicami.

(7) Direktiva 2005/94/ES določa tudi programe nadzora, ki jih je treba izvajati v zvezi z divjimi pticami, da se na podlagi redno posodobljene ocene tveganja prispeva k znanju o grožnjah, ki jih predstavljajo divje ptice v zvezi s katerim koli virusom influence aviarnega izvora pri pticah.

(8) Glede na nedavne dogodke v zvezi z razširjenostjo HPAI H5H1 pri divjih pticah v Evropi je pomembno še bolj okrepiti nadzorne dejavnosti, pri tem pa upoštevati rezultate raziskav v državah članicah med leti 2003 in 2006 ter znanstveno delo Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) [1] v sodelovanju z znanstveno delovno skupino ORNIS Generalnega direktorata za okolje Evropske komisije. Navedena organa bosta nadaljevala z delom in rezultati bodo lahko prinesli nova spoznanja.

(9) Pri izvajanju programov nadzora pri divjih pticah je treba v celoti upoštevati zahteve Direktive Sveta 79/409/EGS [2] o ohranjanju prosto živečih ptic.

(10) Odločba Komisije 2004/450/ES z dne 29. aprila 2004 o določitvi standardnih zahtev glede vsebine vlog za programe izkoreninjenja, spremljanja in nadzora živalskih bolezni, ki jih financira Skupnost [3] določa standardne zahteve glede vsebine vlog za programe izkoreninjenja, spremljanja in nadzora živalskih bolezni, ki jih financira Skupnost.

(11) Ker Odločba 90/424/EGS zdaj določa, da se finančni prispevek Skupnosti dodeli za odhodke, ki jih imajo države članice pri financiranju nacionalnih programov za izkoreninjenje, spremljanje in nadzor nekaterih živalskih bolezni, vključno z aviarno influenco, lahko države članice v skladu s členom 24(2) Odločbe 90/424/EGS najpozneje do 30. aprila vsako leto Komisiji predložijo programe nadzora za aviarno influenco za finančni prispevek Skupnosti. Odločbo 2004/450/ES je treba spremeniti, da se določijo standardne zahteve glede vsebine vlog za financiranje programov nadzora za aviarno influenco s strani Skupnosti.

(12) Odločbo 2004/450/ES je zato treba ustrezno spremeniti.

(13) Ukrepi, predvideni s to odločbo, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Odobritev programov nadzora za aviarno influenco

Programi nadzora za aviarno influenco pri perutnini in divjih pticah, ki jih države članice izvedejo v skladu s členom 4(1) Direktive 2005/94/ES, ustrezajo smernicam iz prilog I in II k tej odločbi.

Člen 2

Spremembe Odločbe 2004/450/ES

Odločba 2004/450/ES se spremeni:

1. Členu 1 se doda točka (c):

„(c) za živalske bolezni iz Priloge I, dela C, vsaj informacije, določene v Prilogi IV.“

2. Prilogi I se doda del C:

„DEL C

Bolezen iz člena 1(c)

aviarna influenca“.

3. Doda se nova Priloga IV, katere besedilo je navedeno v Prilogi III k tej odločbi.

[1] Znanstveno mnenje o „Pticah selivkah in njihovi možni vlogi pri širjenju visoko patogene aviarne influence“ (EFSA, 12. maj 2006) in njegovo dopolnilo (11. december 2006).

[2] UL L 103, 25.4.1979, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/105/ES (UL L 363, 20.12.2006, str. 368).

[3] UL L 155, 30.4.2004, str. 90. Odločba, kakor je bila spremenjena z Odločbo 2006/282/ES (UL L 104, 13.4.2006, str. 40).

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 13. aprila 2007

Za Komisijo
Markos KYPRIANOU
Član Komisije

PRILOGA I

Smernice za izvajanje programov nadzora za aviarno influenco pri perutnini v državah članicah

A. **Cilji, splošne zahteve in merila za nadzor**

A.1 *Cilji*

Namen serološkega nadzora za LPAI podtipov H5 in H7 pri perutnini je:

1. odkrivanje subkliničnih okužb z LPAI podtipov H5 in H7 kot dopolnilo sistemom za zgodnje odkrivanje ter naknadno preprečevanje možnih mutacij teh virusov v HPAI;

2. odkrivanje okužb z LPAI podtipov H5 in H7 pri natančno ciljanih populacijah perutnine s posebnim tveganjem za okužbo zaradi njihovega sistema reje ali dovzetnosti posebnih vrst;

3. prispevanje k potrjevanju statusa določene države, regije ali kompartmenta, da je prost(-a) aviarne influence, ki jo je treba prijaviti, v okviru mednarodne trgovine v skladu s pravili OIE.

A.2 *Splošne zahteve in merila*

1. Vzorčenje se ne opravlja po 31. decembru leta izvajanja programa. Vzorčenje za perutnino zajema obdobje, ki ustreza obdobjem reje posameznih kategorij perutnine, kakor se zahteva.

2. Da se prihranijo sredstva, je priporočljivo uporabiti vzorce, zbrane v druge namene.

3. Testiranje vzorcev izvajajo nacionalni laboratoriji za aviarno influenco (NL) v državah članicah ali drugi laboratoriji, ki jih pooblastijo pristojni organi in ki so pod nadzorom NL.

4. Vsi rezultati (tako serološki kot virološki) se za primerjalno analizo pošljejo referenčnemu laboratoriju Skupnosti za aviarno influenco (CRL). Zagotoviti je treba dober pretok informacij. CRL zagotovi tehnično podporo in hrani povečano zalogo diagnostičnih reagentov.

5. Vsi izolati virusa aviarne influence se pošljejo CRL v skladu z zakonodajo Skupnosti, razen če se odobri odstopanje v skladu z odstavkom 4 poglavja V (Diferencialna diagnoza) diagnostičnega priročnika k Odločbi 2006/437/ES [1]. Virusi podtipa H5/H7 se pošljejo takoj in na njih se opravijo standardni karakterizacijski testi (nukleotidno sekvenciranje/IVPI) v skladu z diagnostičnim priročnikom.

6. Kadar koli je mogoče, NL pošljejo CRL pozitivne serume H5 ali H7, zbrane pri plojkokljunih, da se ustvari arhiv za lažji razvoj testov v prihodnosti.

B. **Nadzor aviarne influence pri perutnini**

1. Vsi pozitivni rezultati se na gospodarstvu preiščejo za nazaj, ugotovitve te preiskave pa se sporočijo Komisiji in CRL.

2. CRL zagotovi posebne postopke za spremljanje pošiljk materiala v CRL in poročevalne razpredelnice za zbiranje podatkov o nadzoru. V teh razpredelnicah se navedejo uporabljene laboratorijske metode testiranja. Pripravljene razpredelnice se uporabijo za predložitev rezultatov v enem samem dokumentu.

[1] UL L 237, 31.8.2006, str. 1.

3. Vzorci krvi za serološke preiskave se odvzamejo pri vseh vrstah perutnine, vključno s tistimi iz proste reje, pri čemer se odvzamejo najmanj 5 do 10 pticam (razen rac, gosi in prepelic) na gospodarstvo; če je na posestvu več hlevov, se vzorci odvzamejo iz različnih hlevov. V primeru več hlevov je treba količino vzorca na gospodarstvo ustrezno povečati. Priporoča se odvzem vsaj 5 ptic na hlev.

4. Vzorčenje se porazdeli po ozemlju celotne države članice, tako da vzorci lahko veljajo za reprezentativne za celotno državo članico, pri čemer je treba upoštevati naslednje:

(a) število gospodarstev za vzorčenje (razen rac, gosi in puranov); to število se določi tako, da se pri 95-odstotnem intervalu zaupanja zagotovi identifikacija vsaj enega okuženega gospodarstva, če je prevalenca okuženih gospodarstev vsaj 5-odstotna (glej razpredelnico 1); in

(b) število vzorčenih ptic iz vsakega gospodarstva se določi tako, da se zagotovi 95-odstotna verjetnost identifikacije vsaj ene okužene ptice, če je prevalenca seropozitivnih ptic ≥ 30-odstotna.

5. Glede na oceno tveganja in posebno stanje v zadevni državi članici se pri načrtu vzorčenja upošteva tudi naslednje:

(a) vrste reje in z njimi povezana posebna tveganja, zlasti pri prosti reji, stalni prosti reji in dvoriščni reji, pri čemer se upoštevajo tudi drugi dejavniki, kot so različna starost živali, uporaba površinskih voda, sorazmerno daljša življenjska doba in prisotnost več kot ene vrste na gospodarstvu ali drugi pomembni dejavniki;

(b) število vzorčenih gospodarstev za vzrejo puranov, rac in gosi se določi tako, da se pri 99-odstotnem intervalu zaupanja zagotovi identifikacija vsaj enega okuženega gospodarstva, če je prevalenca okuženih gospodarstev vsaj 5-odstotna (glej razpredelnico 2);

(c) če je v državi članici precejšnje število gospodarstev za vzrejo divjih ptic, ratitov in prepelic, se ta vključijo v program. Pri prepelicah se vzorčijo samo odrasle ptice (ali nesnice) za vzrejo;

(d) časovno obdobje vzorčenja se ujema s sezonsko rejo. Po potrebi pa se lahko vzorčenje na lokalni ravni prilagodi drugim izbranim obdobjem, v katerih lahko prisotnost drugih perutninskih gostiteljev na gospodarstvu pomeni večje tveganje za pojav bolezni;

(e) v primeru precejšnjega števila dvoriščnih jat se nadzor lahko razširi nanje;

(f) države članice, ki morajo izvajati vzorčenje za atipično kokošjo kugo, da ohranijo status države, v kateri se v skladu z Odločbo Komisije 94/327/ES [1] ne izvaja cepljenje proti atipični kokošji kugi, lahko te vzorce iz matičnih jat uporabijo za nadzor protiteles H5/H7.

Razpredelnica 1

Število gospodarstev, ki se vzorčijo za vsako kategorijo perutnine (razen gospodarstev za vzrejo puranov, rac in gosi)

Število gospodarstev glede na kategorijo perutnine na državo članico	Število gospodarstev za vzorčenje
do vključno 34	Vsa
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

[1] UL L 146, 11.6.1994, str. 17.

Razpredelnica 2

Število gospodarstev za vzrejo puranov, rac in gosi za vzorčenje

Število gospodarstev na državo članico	Število gospodarstev za vzorčenje
do vključno 46	vsa
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

C. **Posebne zahteve za odkrivanje okužb s podtipoma H5/H7 aviarne influence pri racah, goseh in prepelicah**

1. Krvni vzorci za serološko testiranje se po možnosti odvzamejo pticam, ki se redijo na prostem.

2. Na vsakem izbranem gospodarstvu se za serološko testiranje odvzame 40–50 krvnih vzorcev.

3. Če komercialnih jat ni, se nadzor lahko opravi na dvoriščnih jatah.

D. **Laboratorijsko testiranje**

1. Laboratorijski testi se izvajajo v skladu z diagnostičnim priročnikom za aviarno influenco (Odločba 2006/437/ES), ki določa postopke za potrditev in diferencialno diagnostiko aviarne influence (vključno s preiskavami serumov rac in gosi s testom inhibicije hemaglutinacije).

2. Če pa so predvideni laboratorijski testi, ki niso določeni v diagnostičnem priročniku za aviarno influenco niti opisani v Priročniku o kopenskih živalih OIE, države članice predložijo CRL potrebne podatke za ovrednotenje in hkrati predložijo svoj program Komisiji v odobritev.

3. Vse pozitivne serološke rezultate nacionalni laboratoriji za aviarno influenco potrdijo s testom inhibicije hemaglutinacije, in sicer z uporabo določenih sevov, ki jih priskrbi referenčni laboratorij Skupnosti za aviarno influenco:

H5 (a) začetni test z Ostrich/Denmark/72420/96 (H5N2);

(b) testiranje vseh pozitivnih vzorcev z Duck/Denmark/64650/03 (H5N7), da se izloči navzkrižno reaktivno protitelo N2;

H7 (a) začetni test s Turkey/England/647/77 (H7N7);

(b) testiranje vseh pozitivnih vzorcev z African Starling/983/79 (H7N1), da se izloči navzkrižno reaktivno protitelo N7.

PRILOGA II

Smernice za izvajanje programov nadzora za aviarno influenco pri divjih pticah v državah članicah

A. **Cilji, splošne zahteve in merila za nadzor**

A1. *Cilji*

Namen virološkega nadzora za aviarno influenco pri divjih pticah je določitev tveganja za pojav virusov aviarne influence (LPAI in HPAI) pri domači perutnini na naslednji način:

— zagotavljanje zgodnjega odkritja HPAI H5N1 s preiskavo povečane stopnje obolevnosti in smrtnosti pri divjih pticah, zlasti pri posameznih vrstah s „povečanim tveganjem“,

— v primeru odkritja HPAI H5N1 pri divjih pticah se nadzor živih in mrtvih divjih ptic okrepi, da se ugotovi, ali so divje ptice drugih vrst lahko asimptomatski nosilci ali „vezni členi“ (glej del E te priloge),

— nadaljevanje „osnovnega“ nadzora različnih vrst prostoživečih ptic selivk kot del stalnega spremljanja virusov LPAI. Vzorčijo se predvsem plojkokljuni (vodne ptice) in pobrežniki (obrežne ptice in galebi), da se oceni, ali so nosilci virusov LPAI podtipov H5 in H7 (s čimer bi se v vsakem primeru odkril tudi morebiti prisoten HPAI H5N1 in drugi HPAI). Posebno pozornost je treba nameniti „vrstam s povečanim tveganjem“.

A2. *Splošne zahteve in merila*

1. Vzorčenje se ne opravlja po 31. decembru leta izvajanja programa.

2. Testiranje vzorcev izvajajo nacionalni laboratoriji za aviarno influenco (NL) v državah članicah ali drugi laboratoriji, ki jih pooblastijo pristojni organi in ki so pod nadzorom NL.

3. Vsi rezultati se za primerjalno analizo pošljejo referenčnemu laboratoriju Skupnosti za aviarno influenco (CRL). Zagotoviti je treba dober pretok informacij. CRL zagotovi tehnično podporo in hrani povečano zalogo diagnostičnih reagentov.

4. Vsi izolati virusa aviarne influence pri divjih pticah se pošljejo CRL v skladu z zakonodajo Skupnosti, razen če se odobri odstopanje v skladu z diferencialno diagnozo iz odstavka 4 poglavja V diagnostičnega priročnika za aviarno influenco iz Odločbe 2006/437/ES. Virusi podtipa H5/H7 se pošljejo takoj in na njih se opravijo standardni karakterizacijski testi (nukleotidno sekvenciranje/IVPI) v skladu z omenjenim diagnostičnim priročnikom.

B. **Nadzor aviarne influence pri divjih pticah**

Načrt in izvajanje

Za pripravo načrta, pomoč pri ugotavljanju vrst in optimizacijo vzorčenja se zagotovi tesno sodelovanje med epidemiologi in ornitologi ter pristojnim organom za ohranjanje narave. Načrt nadzora se pri izboru vrst za vzorčenje prilagodi nacionalnim razmeram glede na prevladujoče vrste in velikost populacij ptic. Vzorčenje mora upoštevati sezonske dejavnike selitvenih vzorcev, ki se lahko v različnih državah članicah zelo razlikujejo. Upošteva se vedenje ptičjih vrst glede selitvenih poti, glavni habitati, družabnost posameznih ptičjih vrst in v kakšnem obsegu se družijo med seboj med selitvijo ter rezultati iz prejšnjega nadzora v obdobju 2003–2006. Poleg tega bo delovna skupina za nadzor aviarne influence pri divjih pticah, ki analizira nove podatke, ko postanejo dostopni, zagotavljala redne preglede in povratne informacije.

Za H5N1 HPAI bodo vsi navedeni dejavniki upoštevani glede na verjetnost izpostavljenosti divjih ptic okuženi perutnini in divjim pticam na območjih izbruha ter glede na verjetnost stika divjih ptic z domačo perutnino v sistemu reje perutnine v različnih državah članicah.

Za oceno navedenih verjetnosti lahko drevesa odločanja in razpredelnice iz mnenja EFSA ([1]), ki so bili pripravljeni v sodelovanju z Generalnim direktoratom za okolje Evropske komisije, zagotovijo učinkovito orodje za prilagoditev lokalnih ocen tveganj držav članic razvoju situacije na podlagi tesnega sodelovanja in izmenjave mnenj med državami članicami.

Potrebno je povezovanje z ustanovami za varovanje/opazovanje ptic in centri za obročkanje ptic. Po potrebi vzorčenje izvajajo lovci ali druge osebe z ornitološkim znanjem pod nadzorom osebja iz teh skupin/centrov.

1. P a s i v n i n a d z o r bolnih in mrtvih divjih ptic je osredotočen na:

   (a) območja s povečano stopnjo obolevnosti in smrtnosti pri divjih pticah;

   (b) območja blizu morja, jezer in vodnih poti, kjer so bile najdene mrtve ptice; zlasti kadar so ta območja v bližini farm domače perutnine;

   (c) ptice iz vrst s „povečanim tveganjem“, navedene v delu D, in druge divje ptice, ki živijo v njihovi neposredni bližini.

2. Poleg tega se morajo preiskave živih in mrtvih divjih ptic na območjih, kjer so bili odkriti primeri H5N1, v najboljšem primeru osredotočiti na:

   (a) divje ptice ali perutnino, da se morebiti ugotovijo asimptomatski nosilci;

   (b) ptice z območij, ki so epidemiološko povezana s temi primeri;

   (c) ptice, ki morda prihajajo v tesen stik z gospodarstvi z domačo perutnino (okuženo območje, ogroženo območje in del B), ki so lahko „vezni členi“, zlasti tiste iz dela E.

3. A k t i v n i n a d z o r živih in klinično zdravih in/ali klinično obolelih, poškodovanih ali ulovljenih ([2]) ptic je osredotočen na:

   (a) ptice selivke iz reda plojkokljunov (vodne ptice) in pobrežnikov (obrežne ptice in galebi);

   (b) območja, za katera sta ugotovljena koncentracija in mešanje velikega števila ptic selivk različnih vrst in zlasti kadar so ta območja v bližini farm domače perutnine;

   (c) izbor vrst s povečanim tveganjem ([3]).

Postopki vzorčenja

1. Brisi žrela in kloakalni brisi za virološke preiskave se odvzamejo od dozdevno zdravih prostoživečih ptic. Če je iz kakršnega koli razloga odvzem kloakalnih brisov pri živih pticah nepraktičen, so lahko previdno zbrani vzorci svežih iztrebkov nadomestna možnost. Vendar je treba na območjih, kjer se mešajo različne ptičje vrste, zagotoviti sledljivost.

([1]) Znanstveno mnenje o „Pticah selivkah in njihovi možni vlogi pri širjenju visoko patogene aviarne influence“ (EFSA, 12. maj 2006).
([2]) Lov ob upoštevanju zahtev Direktive Sveta 79/409/EGS o ohranjanju prosto živečih ptic.
([3]) Izbor pripravi Generalni direktorat za okolje Evropske komisije.

2. Kloakalni brisi ali brisi sapnika/žrela in/ali tkiva (in sicer možgani, srce, pljuča, sapnik, ledvice in črevesje) divjih ptic, ki so bile najdene mrtve ali ustreljene, se vzorčijo za izolacijo virusa in molekularno detekcijo (PCR).

3. Posebno pozornost je treba nameniti shranjevanju in prevozu vzorcev. Brise je treba takoj ohladiti na ledu ali z zmrznjenimi hladilnimi vložki ter jih čim prej poslati v laboratorij. Vzorci se ne smejo zamrzniti, razen če je to nujno potrebno. Če je možno, je treba brise vstaviti v antibiotsko ali posebno virusno transportno gojišče, da so popolnoma potopljeni. Vstavitev vzorcev v transportno gojišče je dodaten ukrep poleg ohladitve in ne nadomestilo zanjo. Če takšno gojišče ni na voljo, je treba brise ponovno vstaviti v ovoj in jih poslati v suhem stanju. Če ni zagotovljen hitri prevoz do laboratorija v 48 urah (v transportnem gojišču pri 4 °C), se vzorci takoj zamrznejo, shranijo in prevažajo na suhem ledu. Na shranjevanje in prevoz vzorcev lahko vplivajo različni dejavniki, zato mora biti izbrani način ustrezen.

4. Postopki vzorčenja se izvajajo v skladu z diagnostičnim priročnikom za aviarno influenco (Odločba 2006/437/ES), ki določa postopke za potrditev in diferencialno diagnostiko aviarne influence.

C. **Laboratorijsko testiranje**

1. Laboratorijski testi se izvajajo v skladu z diagnostičnim priročnikom za aviarno influenco (Odločba 2006/437/ES), ki določa postopke za potrditev in diferencialno diagnostiko aviarne influence.

2. Če so predvideni laboratorijski testi, ki niso določeni v diagnostičnem priročniku za aviarno influenco niti opisani v Priročniku o kopenskih živalih OIE, države članice predložijo CRL potrebne podatke za ovrednotenje in hkrati predložijo svoj program Komisiji v odobritev.

3. Vsi vzorci, zbrani med nadzorom aviarne influence pri divjih pticah, se testirajo v najkrajšem možnem času z molekularnimi tehnikami, če so na voljo, in v skladu z diagnostičnim priročnikom (Odločba 2006/437/ES). Ti testi se izvajajo le v laboratorijih, ki zagotavljajo kakovost in uporabljajo metode, ki jih priznava CRL za aviarno influenco. Poleg tega morajo uporabljene metode dati sprejemljive rezultate v nazadnje izvedenem primerjalnem krožnem testu nacionalnih laboratorijev. Priporočljivo je izvesti predhodni screening test z metodo M-gene PCR, s hitrim testom pozitivnih vzorcev na H5 (vendar v roku 2 tednov), v primeru pozitivnih rezultatov pa je treba v najkrajšem času opraviti analizo cepitvenega mesta, da se ugotovi, ali gre za visoko patogeno aviarno influenco (HPAI) ali nizko patogeno aviarno influenco (LPAI). Če se potrdi H5 HPAI, je treba hitro opraviti še analizo za določitev tipa N (čeprav se lahko s to analizo izloči samo N1).

4. V laboratoriju je dovoljeno združiti največ pet vzorcev, odvzetih pri isti vrsti v istem času in na istem kraju, če se lahko v primeru pozitivnih ugotovitev zagotovi identifikacija posameznih vzorcev in njihovo ponovno testiranje.

5. Serološki nadzor se ne uporablja za preiskave aviarne influence pri divjih pticah, ker pri seroloških metodah ni mogoče ločevati med sevi HP in LP, z ugotovitvijo protiteles pa se ne da določiti verjetne lokacije okužbe ptic. Vendar je serološki nadzor lahko pomemben za preučitev, pri katerih vrstah ptic stalnic ali selivk so (bili) virusi H5/H7 prevladujoči (ali endemični). Takšne analize lahko izvajajo samo specializirani laboratoriji z uporabo skrbno izbranih antigenov, ki zagotavljajo detekcijo protiteles, specifičnih za hemaglutinin (tj. da se prepreči možnost vpliva N-specifičnih protiteles).

D. **Seznam vrst divjih ptic s povečanim tveganjem glede aviarne influence** (*)

Splošno ime	Znanstveno ime
mali labod	*Cygnus columbianus*
labod pevec	*Cygnus cygnus*
labod grbec	*Cygnus olor*
Gosi	
kratkokljuna gos	*Anser brachyrhynchus*
njivska gos	*Anser fabalis*
beločela gos (evropska rasa)	*Anser albifrons albifrons*
rdečenoga gos	*Anser erythropus*
siva gos	*Anser anser*
beloličnа gos	*Branta leucopsis*
grivasta gos	*Branta bernicla*
rdečevrata gos	*Branta ruficollis*
kanadska gos	*Branta canadensis*
Race	
žvižgavka	*Anas penelope*
kreheljc	*Anas crecca*
mlakarica	*Anas platyrhynchos*
dolgorepa raca	*Anas acuta*
regeljc	*Anas querquedula*
žličarica	*Anas clypeata*
marmorna raca	*Marmaronetta angustirostris*
tatarska žvižgavka	*Netta rufina*
sivka	*Aythya ferina*
čopasta črnica	*Aythya fuligula*
Pobrežniki	
priba	*Vanellus vanellus*
navadna prosenka	*Pluvialis apricaria*
črnorepi kljunač	*Limosa limosa*
togotnik	*Philomachus pugnax*
Galebi	
rečni galeb	*Larus ridibundus*
sivi galeb	*Larus canus*

(*) Ta seznam ni izčrpen, ampak samo navaja vrste ptic selivk, ki lahko povzročijo veliko tveganje za pojav aviarne influence v Skupnosti zaradi selitvenega vzorca, ki vključuje območja, kjer se je H5N1 HPAI pojavil pri divjih pticah ali perutnini. Temelji na znanstvenem mnenju o „Pticah selivkah in njihovi možni vlogi pri širjenju visoko patogene aviarne influence“, ki ga je sprejel Svet za zdravje in dobro počutje živali pri EFSA dne 12. maja 2006, ter delu Odbora ORNIS in zunanjih izvajalcev Generalnega direktorata za okolje Evropske komisije. Vendar je seznam mogoče dopolniti na podlagi rezultatov nadaljnjih znanstvenih študij, ko bodo na voljo, in na podlagi ocen tveganja, ki jih bodo nacionalni organi izvedli ob upoštevanju svojih posebnih ornitoloških razmer.

E. **Seznam ptic, ki živijo v bližini domače perutnine** (**)

Splošno ime	Znanstveno ime	Verjetnost stika s perutnino
1. skupina: vrste, tesno povezane z rejo perutnine v Evropi		
domača gos	*Anser anser domesticus*	visoka
mlakarica	*Anas platyrhynchos*	visoka
moškatna raca	*Cairina moschata*	visoka
domači golob	*Columba livia*	visoka
domači vrabec	*Passer domesticus*	visoka
2. skupina: vrste, ki lahko v severni Evropi delijo kmetijsko zemljišče z domačo perutnino		
navadna prosenka	*Pluvialis apricaria*	nizka
priba	*Vanellus vanellus*	srednja
rečni galeb	*Larus ridibundus*	visoka
sivi galeb	*Larus canus*	visoka
srebrni galeb	*Larus argentatus*	nizka
grivar	*Columba palumbus*	visoka
turška grlica	*Streptopelia decaocto*	visoka
fazan	*Phasianus colchicus*	visoka
škrjanci	*Alauda & Galerida* spp.	nizka
cipe		nizka
prave pastirice		srednja
brinovka	*Turdus pilaris*	srednja
vinski drozg	*Turdus iliacus*	srednja
sraka	*Pica pica*	visoka
kavka	*Corvus monedula*	visoka
poljska vrana	*Corvus frugilegus*	srednja
črna vrana	*Corvus corone*	srednja
krokar	*Corvus corax*	nizka
škorec	*Sturnus vulgaris*	visoka
enobarvni škorec	*Sturnus unicolor*	visoka
domači vrabec	*Passer domesticus*	visoka
poljski vrabec	*Passer montanus*	visoka
ščinkavci		srednja
strnadi	*Miliaria, Emberiza* spp.	srednja

Splošno ime	Znanstveno ime	Verjetnost stika s perutnino
3. skupina: vrste, ki lahko v severni Evropi delijo močvirje z domačimi vodnimi pticami		
čaplje	*Egretta* spp.	nizka
čaplje	*Ardea* in druge spp.	srednja
veliki kormoran	*Phalacrocorax carbo*	srednja
štorklje	*Ciconia* spp.	nizka
labod grbec	*Cygnus olor*	srednja
siva gos	*Anser anser*	srednja
kanadska gos	*Branta canadensis*	nizka
race	*Anas & Aythya* spp.	nizka
mlakarica	*Anas platyrhynchos*	visoka
črna liska	*Fulica atra*	srednja
zelenonoga tukalica	*Gallinula chloropus*	srednja

(**) Ta seznam ni izčrpen, ampak samo navaja evropske vrste ptic stalnic ali ptic selivk, ki živijo v bližini domače perutnine (zlasti v severozahodni Evropi) in lahko teoretično prenašajo HPAI H5N1 s potencialno asimptomatsko okuženih divjih ptic („veznih členov"). Temelji na znanstvenem mnenju o „Pticah selivkah in njihovi možni vlogi pri širjenju visoko patogene aviarne influence", ki ga je sprejel Svet za zdravje in dobro počutje živali pri EFSA dne 12. maja 2006, ter delu Odbora ORNIS in zunanjih izvajalcev Generalnega direktorata za okolje Evropske komisije (GD ENV). Vendar je seznam mogoče dopolniti na podlagi rezultatov nadaljnjih znanstvenih študij, ko bodo na voljo. GD ENV je pooblastil zlasti Wetland International in EURING, da glede na izbruhe H5N1 v Evropi leta 2006 preučita, posodobita in razširita predhodno analizo vrst in območij s povečanim tveganjem in določita druge vrste ptic s povečanim tveganjem, ki bi lahko bile „vezni členi" med divjimi pticami in perutnino in/ali ljudmi v različnih delih Evrope. Rezultati naj bi bili na voljo konec junija 2007.
(http://ec.europa.eu/environment/nature/nature_conservation/focus_wild_birds/avian_influenza/pdf/avian_influenza_report.pdf).
Rezultat njunega dela bo veliko zanesljivejši predhodni seznam vrst s povečanim tveganjem in seznam tveganj stika s perutnino znotraj EU, s čimer bo zagotovljen bolj k ciljem usmerjen pristop.

PRILOGA III

„PRILOGA IV

Standardne zahteve za predložitev programov nadzora za aviarno influenco, ki jih sofinancira Skupnost

1. **Podatki o programu**

Država članica:

Bolezen:

Leto izvajanja:

Referenčna številka tega dokumenta:

Kontaktna oseba (ime, telefon, telefaks, e-naslov):

Datum, ko je bil poslan Komisiji:

2. **Opis programa nadzora za perutnino**

2.1 *Cilji, splošne zahteve in merila*

2.2 *Načrt in izvajanje*

Razpredelnica 2.2.1

Gospodarstva s perutnino [a] (razen z racami in gosmi) za vzorčenje

Serološka preiskava v skladu s točko B Priloge I k Odločbi Komisije 2007/268/ES na gospodarstvih s pitovnimi piščanci (samo kadar obstaja tveganje)/purani za pitanje/piščanci za vzrejo/purani za vzrejo/nesnicami/nesnicami iz proste reje/ratiti/gojeno pernato divjadjo (fazani, jerebice, prepelice …)/pri ‚dvoriščnih jatah'/drugo *[neustrezno prečrtajte]*

PROSIMO, DA ZA VSAKO KATEGORIJO PERUTNINE UPORABITE LOČEN OBRAZEC

Oznaka NUTS 2 [b]	Skupno število gospodarstev [c]	Skupno število gospodarstev za vzorčenje	Število vzorcev na gospodarstvo	Skupno število testov na metodo	Metode laboratorijskih analiz
Skupaj					

[a] Gospodarstvo pomeni črede, jate ali obrate, kakor ustreza.
[b] Nanaša se na območje izvornega gospodarstva. Če se oznake NUTS 2 ne morejo uporabiti, je treba navesti geografsko dolžino in širino.
[c] Skupno število gospodarstev ene kategorije perutnine v zadevni regiji NUTS 2.

Razpredelnica 2.2.2

Gospodarstva z racami in gosmi za vzorčenje ([a]) v skladu s točko C Priloge I k Odločbi 2007/268/ES

Serološka preiskava

Oznaka NUTS 2 ([b])	Skupno število gospodarstev z racami in gosmi	Skupno število gospodarstev z racami in gosmi za vzorčenje	Število vzorcev na gospodarstvo	Skupno število testov na metodo	Metode laboratorijskih analiz
Skupaj					

([a]) Gospodarstvo pomeni črede, jate ali obrate, kakor ustreza.
([b]) Nanaša se na območje izvornega gospodarstva. Če se oznake Nuts 2 ne morejo uporabiti, je treba navesti geografsko dolžino in širino.

2.3 *Laboratorijsko testiranje: opis uporabljenih laboratorijskih testov*

3. **Opis programa nadzora za divje ptice:**

3.1 *Cilji, splošne zahteve in merila*

3.2 *Načrt in izvajanje*

Razpredelnica 3.2.1

Divje ptice – preiskava v skladu s programom nadzora za aviarno influenco pri divjih pticah, navedenim v Prilogi II k Odločbi 2007/268/ES

Oznaka NUTS 2 ([a])	Divje ptice za vzorčenje ([b])	Skupno število vzorcev za aktivni nadzor	Skupno število vzorcev za pasivni nadzor
Skupaj			

([a]) Nanaša se na mesto zbiranja ptic/vzorcev. Če se oznake Nuts 2 ne morejo uporabiti, je treba navesti geografsko dolžino in širino.
([b]) Splošni opis divjih ptic za vzorčenje v okviru aktivnega in pasivnega nadzora.

3.3 *Laboratorijsko testiranje: opis uporabljenih laboratorijskih testov*

4. **Opis epidemiološkega stanja bolezni pri perutnini v zadnjih petih letih**

4.1 *Ukrepi iz programa za nadzor perutnine*

4.1.1 Imenovanje centralnega organa, pristojnega za nadziranje in usklajevanje služb, odgovornih za izvajanje programa

4.1.2 Obstoječi sistem za registracijo gospodarstev

4.1.3 Podatki o cepljenju

5. **Opis epidemiološkega stanja bolezni pri divjih pticah v zadnjih petih letih**

5.1 *Ukrepi iz programa za nadzor divjih ptic*

5.1.1 Imenovanje centralnega organa, pristojnega za nadziranje in usklajevanje služb, odgovornih za izvajanje programa

5.1.2 Opis in razmejitev zemljepisnih in upravnih območij, v katerih je treba program uporabiti

5.1.3 Ocena lokalne populacije divjih ptic in/ali populacije divjih ptic selivk

6. **Obstoječi ukrepi glede prijavljanja bolezni**

7. **Stroški**

7.1 *Podrobna analiza stroškov*

7.1.1 Perutnina

7.1.2 Divje ptice

7.2 *Povzetek stroškov*

7.2.1 Nadzor perutnine

Ukrepi za nadzor perutnine, upravičeni do sofinanciranja			
Metode laboratorijskih analiz	Število testov na metodo	Stroški test na enoto (na metodo)	Stroški skupaj
Predhodni serološki screening test [a]			
Test inhibicije hemaglutinacije (HI) za H5/H7 [b]			
Test izolacije virusa			
Test PCR			
Drugi ukrepi, ki ji je treba upoštevati	Opredelitev dejavnosti		
Vzorčenje			
Drugo			
Skupaj			

[a] Opredelite predvideni laboratorijski test.
[b] Opredelite število testov za H5 in H7.

7.2.2 Nadzor divjih ptic

Ukrepi za nadzor divjih ptic, upravičeni do sofinanciranja			
Metode laboratorijskih analiz	Število testov na metodo	Stroški test na enoto (na metodo)	Stroški skupaj
Serološki predpregled			
Test inhibicije hemaglutinacije (HI) za H5/H7			
Test izolacije virusa			
Test PCR			
Drugi ukrepi, ki ji je treba upoštevati	Opredelitev dejavnosti		
Vzorčenje			
Drugo			
Skupaj			

“